

**PATOLOGIA: PATOMORFOLOGIA – 2 ROK WYDZIAŁ LEKARSKI
ĆWICZENIA I SEKCJE 2023-24**

Uwagi ogólne dla Studentów

- Zajęcia odbywają się zgodnie z zaleceniami sanitarnymi władz uczelni.
- Ćwiczenia będą się odbywać w budynku przy ul. Grzegórzeckiej 16, w salach dydaktycznych na wysokim parterze. Na zajęciach tych **niepotrzebne** są fartuchy lekarskie.
- W szczególnych przypadkach istnieje możliwość przesuwania / modyfikowania części tematyki ćwiczeń po wcześniejszym uzgodnieniu szczegółów z osobami prowadzącymi zajęcia (np. ze względu na niepełne tygodnie dydaktyczne lub przesunięcia dni w ramach poszczególnych tygodni w kalendarzu akademickim)¹, jedynym warunkiem jest omówienie całości materiału przewidzianego na dane kolokwium do czasu, w którym to kolokwium ma się odbyć.
- Zajęcia sekcyjne będą się odbywać w Zakładzie Patomorfologii SU w Prokocimiu, w godzinach ćwiczeń, od listopada 2023 r. wg osobnego harmonogramu. Na zajęcia prosektoryjne **nie wolno** ubierać fartuchów lekarskich wykorzystywanych podczas innych zajęć (np. klinicznych); odpowiednia odzież ochronna będzie wydawana przed wejściem na salę sekcyjną.

1 SEMESTR

godziny	PN	WT	ŚR	CZ	PT
8:30-10:45	grupa 13	grupa 3	grupa 5, 6	grupa 1 grupy WF/oA	grupa 2, 4 grupy WL-D
11:15-13:30	grupa 14	grupa 9	grupa 11, 12	grupa 7 grupy WF/oA	grupa 8, 10 grupy WL-D

1 tydzień dydaktyczny: 2 – 6.10

Tematyka: ćwiczenia wstępne: rodzaje martwicy, zmiany adaptacyjne i zwyrodnieniowe (spichrzanie lipidów, cholesterolu, białek (zmiany szkliste), glikogenu, barwników, wapnienie dystroficzne i przerzutowe).²

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 1 i 2 RP³

2 tydzień dydaktyczny: 9 – 13.10

Tematyka: zaburzenia krążenia-zmiany morfologiczne (przekrwienie, obrzęk, krwotok, triada Virchowa, zakrzep, zator, zawał, zmiany morfologiczne we wstrząsie, DIC).

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 4 RP

1. Por. oficjalne kalendarze akademickie: [kalendarz z podziałem na tygodnie dydaktyczne](#) i [kalendarz cykliczny](#)

2. W trakcie wszystkich ćwiczeń i repetytoriów należy uwzględnić oprowadzanie studentów po muzeum Katedry Patomorfologii – zwłaszcza przy omawianiu narządowych zmian patologicznych.

3. Kumar, Abbas, Aster. Robbins Patologia, wyd. 10, tłum. polskie W. Olszewski, Edra Urban & Partner, 2019, lub analogiczne w innych podręcznikach akademickich wymienionych w w sylabusie.

3 tydzień dydaktyczny: 16 – 20.10

Tematyka: morfologia zapaleń (podział morfologiczny). Regeneracja, gojenie tkanek (również kości). Zaburzenia gojenia.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 3 RP

4 tydzień dydaktyczny: 23 – 27.10

Tematyka: morfologia wybranych chorób zakaźnych – m.in. choroby bakteryjne: gruźlica, kiła i inne choroby ziarniniakowe oraz wybrane inne zapalenia (yersinioza, zgorzel gazowa, rzekomobłoniaste zapalenie jelita grubego, legionelloza, promienica, choroba kociego pazura, grypa – zmiany morfologiczne; nagminne zapalenie ślinianek (świnka) – powikłania, mononukleozę zakaźną, cytomegalia, candidiaza, postacię grzybicy kropidlakowej, pneumocystoza, toksoplazmoza, morfologia włośnicy i bąblowicy).

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 9 RP

5 tydzień dydaktyczny: 30.10 – 07.11

Tematyka: immunopatologia – odrzucanie przeszczepu, toczeń rumieniowaty układowy (SLE), zespół Sjögrena, twardzina układowa, zapalenie skórno-mięśniowe, mieszana choroba tkanki łącznej, reumatoidalne zapalenie stawów, ch. Hashimoto, ch. Gravesa-Basedova. Patologia AIDS - zwłaszcza zapalenia oportunistyczne i nowotwory. Skrobiawica (amyloidoza).

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 5 RP

Uwaga: nietypowy tydzień dydaktyczny (dwa PN i WT, bez ŚR i CZ, jeden PT) – w zależności od dnia zajęciowego można odrobić zajęcia (np. zdalnie lub w innym terminie zgodnie z [kalendarzem cyklicznym](#) UJ CM) lub realizować kolejne tematy.

6 tydzień dydaktyczny: 8 – 15.11

Reperytorium – patomorfologia ogólna i podstawy nauki o nowotworach: podziały nowotworów, zaawansowanie choroby nowotworowej

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Forma zajęć do uzgodnienia z prowadzącym, np. test wyboru lub poszerzenie/powtórzenie wybranego wcześniej przez studentów tematu) ewentualnie zajęcia sekcyjne (lub film z sekcji), oprowadzanie po muzeum Katedry Patomorfologii, względnie demonstracja pobierania materiału operacyjnego w pracowni histopatologicznej ZDP.⁴

Uwaga: nietypowy tydzień dydaktyczny (bez PT) – w zależności od dnia zajęciowego można odrobić zajęcia (np. zdalnie lub w innym terminie zgodnie z [kalendarzem cyklicznym](#) UJ CM) lub realizować kolejne tematy.

7 tydzień dydaktyczny: 16 – 22.11

Tematyka: górne drogi oddechowe: zapalenia, nowotwory (nosa, zatok przynosowych, nosogardła, krtani, tchawicy).

4. Podczas zajęć sekcyjnych i/lub demonstracji pobierania materiałów chirurgicznych wskazane jest poruszenie następujących tematów: objaśnienie zasad współpracy klinicysty i patologa w badaniach pośmiertnych i żywciovych, rola badania histopatologicznego i badania sekcyjnego w diagnostyce chorób oraz prawne podstawy pracy patologa.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.
Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 13 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

8 tydzień dydaktyczny: 23 – 29.11

Tematyka: choroby oskrzeli i płuc: zapalenia i rozstrzenie oskrzeli, zespół ostrej niewydolności oddechowej (ARDS), nieśródmiąższowe zapalenia płuc, nowotwory. Choroby opłucnej.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.
Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 13 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

9 tydzień dydaktyczny: 30.11 – 6.12

Tematyka: choroby jamy ustnej: zmiany zapalne/reaktywne, infekcyjne, manifestacje chorób systemowych, nowotwory jamy ustnej. Torbiele szyi. Torbiele i guzy zębopochodne. Zmiany nienowotworowe i nowotwory ślinianek.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.
Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 15 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

10 tydzień dydaktyczny: 7 – 13.12

Tematyka: patologia przełyku i żołądka: zaburzenia wrodzone i nowotwory przełyku, owrzodzenia żołądka i ich powikłania, polipy i nowotwory żołądka.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.
Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 15 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

11 tydzień dydaktyczny: 14 – 20.12

Tematyka: patologia jelit: uchyłki, polipy, nowotwory. Zapalenia i nowotwory wyrostka robaczkowego. Zmiany zapalne i nowotwory otrzewnej.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 15 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

12 tydzień dydaktyczny: 21.12 – 10.01

Tematyka: choroby trzustki: zaburzenia wrodzone, zapalenia, torbiele, nowotwory.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.
Nowotwory neuroendokrynne (NETs) przewodu pokarmowego. Zmiany morfologiczne w cukrzycy. Zapalenia pęcherzyka żółciowego, kamica, zapalenia dróg żółciowych, guzy nowotworowe pęcherzyka żółciowego i wątroby.

== Przerwa świąteczno-noworoczna (25.12.2023-5.01.2024) ==

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 16 i 17 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

13 tydzień dydaktyczny: 11 – 17.01

Tematyka: dermatopatologia – nowotwory.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 24 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

14 tydzień dydaktyczny: 18 – 24.01

Tematyka: patologia pediatria – nowotwory wieku dziecięcego, patologie okresu okołoporodowego, m.in. RDS. Wybrane choroby uwarunkowane genetycznie: m.in. mukowiscydoza, z. Marfana, neurofibromatozy.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 7 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

15 tydzień dydaktyczny: 25 – 31.01

Repetitorium przed kolokwium 1 (forma zajęć do uzgodnienia z prowadzącym, np. test wyboru lub poszerzenie/powtórzenie wybranego wcześniej przez studentów tematu) ewentualnie zajęcia sekcyjne (lub film z sekcji), oprowadzanie po muzeum Katedry Patomorfologii, względnie demonstracja pobierania materiału operacyjnego w pracowni histopatologicznej ZDP.

Kolokwium 1:

9 luty, godz.: 15:30

testowe sprawdzenie wiadomości, aule A+B, C+D CDK UJ CM

Zakres materiału:

+ ćwiczenia z tygodni dydaktycznych **1-15**

+ wykłady nr **1-8**

+ korespondujące z nimi treści z podręczników

== Sesja i przerwa zimowa (1.02 – 25.02) ==

2 SEMESTR

godziny	PN	WT	ŚR	CZ	PT
7:45-10:45	grupa 13	grupa 3	grupa 5, 6	grupa 1 grupy WF/oA	grupa 2, 4 grupy WL-D
11:00-14:00	grupa 14	grupa 9	grupa 11, 12	grupa 7 grupy WF/oA	grupa 8, 10 grupy WL-D

20 tydzień dydaktyczny: 26.02 – 1.03

Tematyka: hematopatologia – chłoniaki: MALT, CLL/SLL, MCL, FL, DLBCL, BL, HL, MM, białaczki nieszpikowe (ALL). Splenomegalia – przyczyny, nowotwory śledziony.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 12 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

21 tydzień dydaktyczny: 4 – 8.03

Tematyka: patologia naczyń: morfologia miażdżycy i jej powikłania, tętniaki, zapalenia naczyń, nowotwory naczyń.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 10 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

22 tydzień dydaktyczny: 11 – 15.03

Tematyka: choroby serca – morfologia (zawał i jego powikłania, kardiomiopatie, choroby wsierdza i zastawek, osierdza, nowotwory serca).

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 11 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

23 tydzień dydaktyczny: 18 – 22.03

Tematyka: choroby nerek: choroby naczyniowe, kamica, nowotwory. Zajęcia w pracowni mikroskopu elektronowego (wg osobnego harmonogramu).

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 14 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

24 tydzień dydaktyczny: 25.03 – 4.04

Tematyka: choroby dróg moczowych: moczowody, pęcherz moczowy, cewka moczowa. Zajęcia w pracowni mikroskopu elektronowego (wg osobnego harmonogramu).

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 18 RP, wiadomości z wykładów i materiałów

e-learningowych

=== Przerwa wielkanocna (6.04 – 11.04) ===

Uwaga: nietypowy tydzień dydaktyczny (dwie ŚR, bez PT) – w zależności od dnia zajęciowego można odrobić zajęcia (np. zdalnie lub w innym terminie zgodnie z [kalendarzem cyklicznym UJ CM](#)) lub realizować kolejne tematy.

25 tydzień dydaktyczny: 5 – 11.04

Tematyka: choroby narządu płciowego męskiego: prącie, jądro, prostata.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 18 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

26 tydzień dydaktyczny: 12 – 18.04

Tematyka: choroby narządu płciowego żeńskiego cz. 1: srom, pochwa, szyjka macicy.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 19 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

27 tydzień dydaktyczny: 19 – 25.04

Tematyka: choroby narządu płciowego żeńskiego cz. 2: trzon macicy, patologia łożyska, choroba trofoblastyczna.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 19 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

28 tydzień dydaktyczny: 26.04 – 7.05

Tematyka: choroby narządu płciowego żeńskiego cz. 3: jajowody, jajnik.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 19 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

Uwaga: nietypowy tydzień dydaktyczny (dwie ŚR, bez PT) – w zależności od dnia zajęciowego można odrobić zajęcia (np. zdalnie lub w innym terminie zgodnie z [kalendarzem cyklicznym UJ CM](#)) lub realizować kolejne tematy.

29 tydzień dydaktyczny: 8 – 14.05

Tematyka: choroby kości i stawów: zapalne, zwyrodnieniowe, nowotworopodobne i nowotworowe.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 21 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

30 tydzień dydaktyczny: 15 – 22.05

Tematyka: nowotwory i zmiany nowotworopodobne tkanek miękkich.

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 21 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

31 tydzień dydaktyczny: 23 – 29.05

Tematyka: patologia układu dokrewnego: zmiany morfologiczne najważniejszych schorzeń nienowotworowych i nowotworowych (bez przysadki i podwzgórza).

Alternatywnie: zajęcia prosektoryjne lub demonstracje pobierania materiałów chirurgicznych.

Minimum obowiązujących wiadomości: rozdział 20 RP, wiadomości z wykładów i materiałów e-learningowych

32 tydzień dydaktyczny: 3 – 07.06

Repetitorium przed 2 kolokwium (forma zajęć do uzgodnienia z prowadzącym, np. test wyboru lub poszerzenie/powtórzenie wybranego wcześniej przez studentów tematu) ewentualnie zajęcia sekcyjne (lub film z sekcji), oprowadzanie po muzeum Katedry Patomorfologii, względnie demonstracja pobierania materiału operacyjnego w pracowni histopatologicznej ZDP.

Kolokwium 2:**7 czerwca, godz.: 17:00****testowe sprawdzenie wiadomości, aule A+B, C+D CDK UJ CM***Zakres materiału:*+ ćwiczenia z tygodni dydaktycznych **20-32**+ wykłady nr **9-14**

+ korespondujące z nimi treści z podręczników

33 tydzień dydaktyczny: 10 – 14.06

Repetitorium przed kolokwium zaliczeniowym (forma zajęć do uzgodnienia z prowadzącym, np. test wyboru lub poszerzenie/powtórzenie wybranego wcześniej przez studentów tematu) ewentualnie zajęcia sekcyjne (lub film z sekcji), oprowadzanie po muzeum Katedry Patomorfologii, względnie demonstracja pobierania materiału operacyjnego w pracowni histopatologicznej ZDP.

Kolokwium zal.:**14 czerwca, godz.: 17:00****testowe sprawdzenie wiadomości, aule A+B CDK UJ CM***Zakres materiału:*+ ćwiczenia: **wszystkie**+ wykłady: **wszystkie**

+ korespondujące z nimi treści z podręczników

34 tydzień dydaktyczny: 17 – 21.06

Repetitorium przed egzaminem (forma zajęć do uzgodnienia z prowadzącym, np. test wyboru lub poszerzenie/powtórzenie wybranego wcześniej przez studentów tematu) ewentualnie zajęcia sekcyjne (lub film z sekcji), oprowadzanie po muzeum Katedry Patomorfologii, względnie demonstracja pobierania materiału operacyjnego w pracowni histopatologicznej ZDP.

=== **Sesja letnia (24.06 – 5.07)** ===

Egzamin (1 termin): 27 czerwca, godz.: 12:00

testowe sprawdzenie wiadomości, aule A+B, C+D CDK UJ CM

Zakres materiału:

+ ćwiczenia: **wszystkie**

+ wykłady: **wszystkie**

+ korespondujące z nimi treści z podręczników

=== **Przerwa letnia i sesja poprawkowa** ===

Egzamin (2 termin): do uzgodnienia po zliczeniu wyników 1 terminu egzaminu (zwykle 2 tydzień września)

Zakres materiału:

+ ćwiczenia: **wszystkie**

+ wykłady: **wszystkie**

+ korespondujące z nimi treści z podręczników